

РЕЦЕНЗИЯ

от проф. дсн Албена Накова

член на научно жури в конкурс за заемане на академичната длъжност „доцент” по професионално направление 3.1. Социология, антропология и науки за културата (Социология на младежта), обявен в Държавен вестник, бр. 36/17.04.2026 г. за нуждите на катедра Социология при Философски факултет на ЮЗУ „Неофит Рилски“, Благоевград

Единствен кандидат по конкурса: гл. ас. д-р Владислава Георгиева Ленджова

Общо описание на представените материали

Единствен кандидат по конкурса за заемане на академичната длъжност „доцент“ в катедра Социология при Философски факултет на ЮЗУ „Неофит Рилски“ е гл. ас. д-р Владислава Георгиева Ленджова.

Гл. ас. д-р Владислава Ленджова участва в конкурса за доцент с общо 16 публикации, от които: 2 самостоятелни монографии, едната на базата на защитен дисертационен труд за придобиване на образователната и научна степен „доктор“, параграфи (общо 7) от 2 глави от колективна монография и 13 статии и доклади в научни списания и колективни издания, които не повтарят представените за придобиване на образователната и научна степен „доктор“. От статиите 6 са публикувани в научни списания, индексирани в Scopus (квартили Q1, Q2 и Q4), 2 са в сборници от научни конференции, също индексирани в Scopus, и 5 са в издания с научно рецензиране, реферирани в други международни бази данни, като 1 от тях е в сборник, издаден от престижното международно издателство Cambridge Scholars Publishing. С изключение на трите монографии и две от статиите, всички останали статии са публикувани на английски език. Това, заедно с факта, че всички публикации са в престижни международни и национални издания, свидетелства за стремежа на автора към високо качество на научната работа и заедно с това е показател за широка международна видимост на нейната работа. Прави впечатление, че с изключение на двете самостоятелни монографии и четири от статиите, всички останали публикации на д-р Ленджова са колективни, при това всички те са в сътрудничество с изявени чуждестранни изследователи, което показва, от една страна, че нейната работа отговаря на съвременните стандарти и

предпочитания за работа в екип, а от друга страна, е още едно потвърждение за стремежа на автора към популяризиране на своята работа и научна видимост не само у нас, но и в чужбина.

Научният трудов стаж и опит на кандидата са изцяло в областта на конкурса и отговарят на изискванията на ЗРАСРБ за условията и реда за заемане на академичната длъжност „доцент“. А от приложената справка се вижда, че са напълно покрити и минималните национални изисквания към научната, преподавателската и/или художественотворческата дейност на кандидатите за заемане на академичната длъжност „доцент“ по професионално направление 3.1. Социология, антропология и науки за културата, като те са дори значително надвишени, особено по показателя „цитируемост“ (раздел Д), където при необходими 50 точки, Владислава Ленджова събира 695. При това цитиранията на трудовете на д-р Ленджова са основно в международни издания, което още веднъж потвърждава високата международна видимост и разпознаваемост на кандидата. Д-р Ленджова покрива изцяло и допълнителните изисквания по групи показатели на ЮЗУ „Неофит Рилски“ за заемане на академичната длъжност „доцент“, където в раздел Е тя е декларирала участие в 6 международни научни проекти, с които отново значително надвишава изискваните 60 точки.

Обща характеристика на научната, научно-приложната и педагогическата дейност на кандидата.

Научната дейност на гл. ас. д-р Владислава Ленджова се отличава с разностранност, като обединява различни тематични области, през които обаче като червена нишка преминава темата за младежта, разгледана от различни научни перспективи.

Едно поле на научни интереси очертава книгата върху нейната докторска дисертация „Социална интеграция на мюсюлманската общност“. Започвам с нея, защото тя бележи началото на нейните научни изследвания още като докторант. В центъра на вниманието тук е интеграцията на мюсюлманската общност в различни европейски общества, проследена чрез съпоставка и сравнителен анализ на моделите на интеграция, прилагани в различни европейски държави. Още тук прави впечатление богатата социологическа култура на автора, проявяваща се при

изясняване на теоретичните основи на социалната интеграция и разработване на теоретична рамка за нейното обяснение. Същевременно още тук се проявява и типичната за д-р Ленджова иновативност, която тя проявява в своите публикации, дефинирайки особеностите на българския модел на интеграция на общността на българите мюсюлмани на база резултати от собствено емпирично социологическо изследване и утвърждавайки неговата „уникалност“ и възможност той да послужи като основа за изработване на нов и работещ модел за интегриране на малцинствени групи и в други европейски общества. Разбира се тази книга не е посветена само на проблемите на интеграцията на младите мюсюлмани в българското общество, а обхваща общо интеграцията на българите мюсюлмани, но при социологическия анализ на спецификите на интеграцията при различните социо-демографски групи, темата за младите хора е засегната, а научните ѝ качества са безспорни.

Най-последователно темата за интеграцията на младите хора е проследена в хабилитационния труд на д-р Ленджова – „Интеграция на NEETs младежите в България на пазара на труда“, този път пречупена през призмата на пазара на труда. Това е всъщност втората и най-основна тема в творчеството на д-р Ленджова – NEETs младежите, изследвана освен в нейния най-цялостен вид в хабилитационния труд и в поредица от публикации в престижни международни списания и съвместно с изявени чуждестранни учени. В този случай Владислава Ленджова предлага една цялостна концепция за интеграцията на NEETs младежите на пазара на труда, базираща се на биекологичния модел на Юри Бронфенбренер като ключова аналитична перспектива за изследване на интеграцията на NEETs младежите на различните нива на общественния живот – индивидуално (микросистема), групово (мезосистема), институционално (екзосистема) и социетално (макросистема). На тази основа тя извежда социалните, институционалните, образователните и териториалните измерения на NEET феномена, които са специфицирани за различните подгрупи на NEETs младежите – младежи от селските райони, млади жени, продължително неактивни млади хора и други уязвими младежи – както и рисковите фактори и бариерите, ограничаващи трудовата реализация на NEETs младежите. Установените зависимости ѝ позволяват да разработи модели за услуги, интервенции и цялостни политики, насочени към NEETs младежите и по специално политики, ориентирани към прехода от училище към пазар на труда, както на местно

и национално, така и на международно ниво, което надхвърля чисто научната стойност на нейните изследвания и им придава практическа и приложна ценност и значимост.

Може да се каже, че като подполе в рамките на това изследователско поле за интеграцията на младите хора на пазара на труда и в обществото се очертава темата за интеграцията на младежите с увреждания, и по-конкретно приложението на приобщаващото образование и игрово-базираното обучение при учащи с увреждания и специални образователни потребности, на които д-р Ленджова е посветила няколко статии.

Третото голямо изследователско поле в трудовете на гл. ас. д-р Владислава Ленджова е дигитализацията и трансформациите в социалния живот, образованието и професионалната реализация на младите хора, до които тя води. Дигитализацията и нейното отражение върху живота на младите хора са подложени на комплексен и многостранен анализ, като са изследвани промените в образователните практики вследствие на дигитализацията, потребността от дигитални умения и тяхното значение за образователните и професионалните траектории на младите хора, неравният достъп до технологии и дигитални ресурси като задълбочаващ социалните и териториалните различия, особено по отношение на младите хора от уязвими групи и младите жени от селски райони. На всички тези проблеми е посветена колективната монография „Дигиталната медийна грамотност“, в която д-р Ленджова е съавтор, и поредица от нейни статии и доклади по тази тема.

В резултат Владислава Ленджова е успяла да пречупи и отрази в творчеството си различните трансформации, през които преминава жизненият път и образователните и трудови траектории на младежите днес и по-конкретно на младежите от обществата с високи равнища на NEETs, от периферни и селски региони и младежите с увреждания. Тази последователност и устойчивост на изследователския интерес ѝ позволява да постигне завидна научна компетентност в изследваната област и да реализира научни публикации, които се отличават с многостранност/многоаспектност и същевременно консистентност на проблематиката, дълбочина на анализите, многопластовост на резултатите и генериране на собствени авторови приноси. В тази връзка заслужава да се отбележи изключително силната емпирична база и обосновка на нейните публикации и

комплекса от методи, които прилага при реализацията на емпиричните изследвания. Всички споменати по-горе теми са анализирани на базата на конкретни емпирични изследвания, като същевременно те се основават и на сравнения със ситуацията в други държави като Португалия, Румъния, което ѝ позволява да достигне и до международно значими и признати резултати.

Като характеристика на научната дейност на гл. ас. д-р Владислава Ленджова следва да се отбележи и изключително активното ѝ участие в различни научни форуми, на които представя своите изследователски резултати – за последните 6 години (от 2020 г. досега) тя е изнесла 11 доклада на национални и международни научни форуми в България, Полша, Белгия, Македония, САЩ, Индия, Италия, Австралия, Португалия. Същевременно е била член на научни и организационни комитети на пет международни конференции, а в три от тях е била и модератор на научни сесии.

Когато става дума за научната дейност на гл. ас. д-р Владислава Ленджова, не може да не бъде изтъкната и нейната редакторска дейност – тя е гост редактор на специални броеве на списанията *Societies* и *Postmodernism Problems*.

Може със сигурност да се твърди, че в цялостната научна дейност на Владислава Ленджова се удържа баланс между теоретичната и научно-приложната дейност. Тя е участник в множество научно-изследователски проекти с международно и национално финансиране, чиито резултати и емпирични изследвания създават базата за нейните научни констатации и приноси. Общо д-р Ленджова има участие в 8 проекта, финансирани от национални и международни програми и институции като – Програмата Interreg Дунавски регион, Norway Grants, Erasmus+, Министерство на външните работи на Нидерландия, Фонд Научни изследвания, Министерство на образованието и науката – и в 4 COST акции.

Д-р Владислава Ленджова членува активно и в няколко международни организации, което е ясно признание за нейната компетентност като експерт: Европейската Социологическа Асоциация (ESA), Rural Sociological Society (RSS), International Society for Child Indicators (ISCI, Israel), European Rural Pact (EU Comission). Тя е член и съучредител на Европейската обсерватория, изследващата проблемите на селската младеж (EURYO, Portugal).

Учебната дейност на кандидата

Учебната и преподавателска дейност на гл. ас. д-р Владислава Ленджова е също много интензивна и успешно допълва нейната научна и научно-приложна дейност, като същевременно отговаря на изискванията на чл. 80, чл. 81, ал. 2 и 3 и чл. 84, ал. 2 от Вътрешните правила за развитие на академичния състав в ЮЗУ „Неофит Рилски“. Към настоящия момент д-р Ленджова води курсове лекции по Етносоциология на български и английски език, Социология на социалните регулатори и Социология на младежта (по новоразработена от нея учебна програма). Преподавателската ѝ дейност се допълва и от водените от нея семинарни занятия по История на социологията, Политически идеи и институции, Социология на образованието на български и английски език, Социология на комуникациите и Социология на религията. Преподавателската дейност на д-р Ленджова се отличава с въвеждането на иновативни, интерактивни и изследователски ориентирани методи на обучение, разработени и усъвършенствани вследствие на участието ѝ в специализирани международни обучения. В тази връзка д-р Владислава Ленджова провежда специализиран семинар на тема „Образование на бъдещето“, насочен към млади хора, в рамките на който прилага форсайт и интерактивни методи за преподаване, чрез които насърчава студентите да развиват критично и аналитично мислене и умения за съвместно формулиране на идеи и решения. Активната преподавателска дейност на гл. ас. д-р Владислава Ленджова е поредното доказателство за нейната представеност в академичното научно пространство не само като изследовател, но и като преподавател.

Научни постижения и приноси на кандидата

Като най-общ/генерален принос на цялостната работа на гл. ас. д-р Владислава Ленджова бих определила *социологическия подход* към проблемите на интеграцията на младежите и в частност на NEETs младежите в обществото и на пазара на труда, тъй като именно социологическият подход е този, който ѝ позволява извеждане на въздействието на различните нива на обществения живот – индивидуално (микросистема), групово (мезосистема), институционално (екзосистема) и социетално (макросистема) - върху интеграцията на NEETs младежите. На основата именно на социологическия подход е обоснован

комплексният характер на NEET феномена в неговите социални, институционални, образователни и териториални измерения, както и по отношение на различните младежки подгрупи - младежи от селските райони, млади жени, продължително неактивни млади хора и други уязвими младежи.

Прилагайки социологическия подход д-р Ленджова успява да обоснове спецификата на NEET феномена в редица конкретни общества – такива с високи нива на NEETs млади хора, от периферни и селски региони, а примерите и данни от различни държави, които тя представя, както в своята монография, така и в останалите си публикации, представляват реален принос, от една страна, към емпиричната база данни на социологията, а от друга страна към теоретичния модел на NEET феномена, който тя разработва и неговите локални, национални и международни аспекти и измерения.

Специално заслужават да бъдат отбелязани и приносите на д-р Ленджова в разработването на конкретни предложения за политики, в т. ч. модели за услуги и интервенции, насочени към NEETs младежи и социални иновации за преминаването от неучастие към активна социална, образователна и икономическа интеграция на местно и транснационално равнище, което придава на нейните приноси и конкретна практико-приложна стойност и значение, както и международно значение.

Не може да бъде пропуснато приносното значение и на разработения от нея комплекс от фактори - дигитални умения, дигитална медийна грамотност, виртуализация на комуникацията, дигитално включване, промяна на образователните практики, (неравен) достъп до технологии и дигитални ресурси, оказващи влияние върху социализацията, образователните и професионалните траектории на младите хора, тяхното обществено участие и социална интеграция и предложените подходи за по-адекватно използване на дигиталното, мобилното и дистанционното обучение за преодоляване на образователните неравенства и на дигиталните технологии в подкрепа на качествено и приобщаващо образование на учащи в неравностойно положение.

Специално искам да отбележа приносния характер и на разработения от д-р Ленджова български модел за интеграция на българите мюсюлмани и обосноващата от нея възможност той да послужи като основа за изработване на нов и работещ модел за интегриране на малцинствени групи и в други европейски общества.

Очертавайки постиженията и приносите на кандидата, не може да не бъде отбелязана изключителната актуалност на изследваните теми и проблеми в публикациите на д-р Ленджова, което е безспорно свидетелство за това, че нейните научни изследвания имат не само голяма научно-теоретична стойност, но също така и конкретна практическа значимост и принос, отговаряйки на специфични потребности на съвременната практика.

В заключение бих казала, че в справката за приносите на д-р Ленджова направените от нея научни приноси и постижения са коректно формулирани и реално отразени.

При колективните публикации – определяне на приноса на кандидата

В колективните разработки текстовете на д-р Владислава Ленджова са отграничени със собственото ѝ име, като към документите на кандидата са приложени разделителни протоколи за всички колективни публикации, конкретно формулиращи нейния принос.

Отражение на научните публикации на кандидата в нашата и чуждестранната литература

Справката за цитиранията на д-р Ленджова е доказателство за нейната видимост и представеност като изследовател в научното пространство, като тя още веднъж подчертава широката ѝ международна разпознаваемост. Съгласно представената справка Владислава Ленджова участва в конкурса с 48 цитирания, които ѝ носят общо 695 точки, много над необходимия минимум от 50 точки.

Критични бележки по представените трудове

Бих казала, че имам не толкова критични бележки по същество, колкото по-скоро един въпрос към кандидата. Авторската концепция за NEETs младежите много цялостно и комплексно обхваща различните фактори и причини, създаващи феномена NEETs. Но това, което ми липсва в нея е анализът на съществуващи културни нагласи и практики в семейството, много често представляващи причина за появата и устойчивостта на този феномен. В анализа си д-р Ленджова акцентира върху икономическата нестабилност на семейството, като бедността е посочена като

основен рисков фактор на групово ниво за попадане на децата от такива семейства в групата на NEETs младежите. Тя обаче изпуска един друг много важен фактор – какво се случва в семействата с високи или средни доходи, а и не само в тях, защото понякога това изобщо не е въпрос на доходи, а на културни нагласи в семейството. Става дума за битувашото разбиране, че родителите са длъжни да се грижат за своите деца, дори и когато те са пълнолетни и могат да поемат грижата за живота си в свои ръце. По тази причина много често родителите продължават да издържат своите пълнолетни деца, дори когато това им коства много усилия и жертви, с което ги лишават от стимули да проявят активност и да се включат на пазара на труда. Този аспект на социално-психологическите взаимоотношения в семейството е много важен и заслужава също да бъде проучен като фактор, пораждащ NEETs феномена у нас, още повече че изследвания от последната година категорично потвърждават неговата значимост като причина за съществуването на NEETs младежите.

Лични впечатления за кандидата

Познавам д-р Ленджова от съвместната ни работа в COST акция. Имам впечатления от нея като сериозен, добросъвестен и отговорен изследовател.

Заклучение

Всичко казано до тук за цялостната научна, изследователска и преподавателска дейност на гл. ас. д-р Владислава Ленджова е безспорен атестат за качеството на нейната работа и нейната видимост и представеност като изследовател и учен в българското и международно научно пространство. Тя покрива напълно и минималните национални изисквания за заемане на академичната длъжност „доцент“ по професионално направление 3.1. Социология, антропология и науки за културата. **Поради това изразявам категоричното си убеждение, че тя заслужава да бъде избрана на тази длъжност и предлагам на уважаемия Академичен съвет на ЮЗУ „Неофит Рилски“ да подкрепи нейния избор.**

30.08.2026 г.

Проф. д-р Албена Накова

REVIEW

for the competition announced in State Gazette, issue no. 36 of 17.04.2026 to occupy the academic position "Associate Professor" in Professional field 3.1. Sociology, Anthropology and Cultural Sciences (Sociology of Youth) for the needs of the Department of Sociology at the Faculty of Philosophy of the Southwestern University "Neofit Rilski", Blagoevgrad by Prof. DSc. Albena Nakova, Member of the Scientific Jury

Candidate for the competition: Vladislava Georgieva Lendzhova, Assistant Professor, PhD

General description of the applicant and the documents provided

The candidate in the competition for the academic position of 'Associate Professor' in the Department of Sociology at the Faculty of Philosophy of Southwestern University 'Neofit Rilski' is Assistant Professor Dr. Vladislava Georgieva Lendzhova.

Assistant Professor Dr. Vladislava Lendzhova is participating in the competition for the position of Associate Professor with a total of 16 publications, including: 2 individual monographs, one of which is based on her doctoral thesis submitted for the award of the educational and scientific degree 'Doctor', paragraphs (7 in total) from 2 chapters of a collective monograph; and 13 articles and papers in academic journals and collective publications, which do not duplicate those submitted for the award of the educational and scientific degree 'Doctor'. Six of the articles were published in scientific journals indexed in Scopus (quartiles Q1, Q2 and Q4), two are in conference proceedings, also indexed in Scopus, and five are in peer-reviewed publications referenced in other international databases, one of which is in a collection published by the prestigious international publisher Cambridge Scholars Publishing. Except for the three monographs and two of the articles, all the other articles have been published in English. This, together with the fact that all publications appear in prestigious international and national journals, testifies to the author's commitment to high-quality academic work and, at the same time, is an indication of the broad international visibility of her work. It is impressive that, except for the two individual monographs and four of the articles, all of Dr. Lendzhova's other publications are collaborative, and all of them are in partnership with distinguished foreign

researchers. This demonstrates, on the one hand, that her work meets contemporary standards and preferences for teamwork, and, on the other hand, serves as further confirmation of the author's commitment to promoting her work and academic visibility not only in Bulgaria but also abroad.

The candidate's academic career and experience are entirely within the field of the competition and meet the requirements of the Law on Academic Staff in the Republic of Bulgaria regarding the conditions and procedures for holding the academic position of Associate Professor. Furthermore, the attached table shows that the minimum national requirements for the research, teaching and/or artistic activity of candidates for the academic position of Associate Professor in professional field 3.1. Sociology, Anthropology and Cultural Studies are fully covered, and these requirements have even been significantly exceeded, particularly in terms of the 'citation' indicator (Section E), where, with a minimum requirement of 50 points, Vladislava Lendzhova scored 695. In addition, citations of Dr. Lendzhova's works are mainly in international publications, which once again confirms the candidate's high international visibility and recognition. Dr. Lendzhova also fully meets the additional requirements of SWU 'Neofit Rilski' for the academic position of Associate Professor, where, in Section E, she has declared her participation in 6 international research projects, thereby once again significantly exceeding the required 60 points.

General characteristics of the applicant's scientific, applied and pedagogical activities

The research work of Assistant Professor Dr. Vladislava Lendzhova is characterised by its diversity, bringing together various subject areas, through which, however, the theme of youth runs as a common thread, examined from different academic perspectives.

One area of her academic interests is outlined in the book based on her doctoral thesis, "Social Integration of the Muslim Community". I am starting with this book because it marks the beginning of her academic research whilst she was still a doctoral student. The focus here is on the integration of the Muslim community into various European societies, examined through a comparison and comparative analysis of the different models of integration applied in various European countries. Even at this stage, the author's extensive

sociological knowledge is evident, as demonstrated by the clarification of the theoretical foundations of social integration and the development of a theoretical framework to explain it. At the same time, Dr. Lendzhova's typical innovativeness, which she demonstrates in her publications, is already evident here, by defining the specific features of the Bulgarian model of integration of the Bulgarian Muslim community on the basis of the results of her own empirical sociological research and affirming its 'uniqueness' and its potential to serve as a basis for developing a new and effective model for the integration of minority groups in other European societies as well. Of course, this book is not devoted exclusively to the problems of the integration of young Muslims into Bulgarian society but covers the integration of Bulgarian Muslims in general; however, in the sociological analysis of the specific aspects of integration amongst the various socio-demographic groups, the topic of young people is addressed, and its academic value is beyond dispute.

The theme of youth integration is explored most consistently in Dr. Lendzhova's habilitation work, 'Integration of NEETs in Bulgaria into the Labour Market', this time examined through the prism of the labour market. This is, in fact, the second and most fundamental theme in Dr. Lendzhova's work – NEETs – which has been explored not only in its most comprehensive form in her habilitation work, but also in a series of publications in prestigious international journals and in collaboration with distinguished foreign scholars. In this case, Vladislava Lendzhova proposes a comprehensive concept for the integration of NEETs into the labour market, based on Urie Bronfenbrenner's bioecological model as a key analytical perspective for studying the integration of NEETs at various levels of social life – individual (microsystem), group (mesosystem), institutional (exosystem) and societal (macrosystem). On this basis, she identifies the social, institutional, educational and territorial dimensions of the NEET phenomenon, which are specific to the various subgroups of NEET young people – young people from rural areas, young women, the long-term economically inactive young people and other vulnerable young people – as well as the risk factors and barriers limiting the labour market participation of NEETs. The identified dependencies enable her to develop models for services, interventions and comprehensive policies aimed at NEETs, and in particular policies focused on the transition from school to the labour market, at local, national and international levels, which goes beyond the purely academic value of her research and gives it practical and applied value and significance.

It could be said that, as a sub-field within this area of research on the integration of young people into the labour market and society, the topic of the integration of young people with disabilities is emerging, and, more specifically, the application of inclusive education and play-based learning for students with disabilities and special educational needs, to which Dr. Lendzhova has devoted several articles.

The third large research area in the works of Assistant Professor Dr. Vladislava Lendzhova is digitalization and the resulting transformations in young people's social lives, education and career development. Digitalization and its impact on young people's lives are subject to a complex and multifaceted analysis, examining changes in educational practices resulting from digitalization, the need for digital skills and their significance for young people's educational and career pathways, unequal access to technology and digital resources as a factor exacerbating social and regional disparities, particularly with regard to young people from vulnerable groups and young women in rural areas. All these issues are addressed in the collective monograph "Digital Media Literacy", of which Dr. Lendzhova is a co-author, and in a series of her articles and papers on this topic.

As a result, Vladislava Lendzhova has succeeded in reconstructing and reflecting in her work the various transformations that young people today undergo in their life journeys and educational and career paths, and more specifically those from communities with high levels of NEETs, from peripheral and rural regions, as well as young people with disabilities. This consistency and durability of her research interest have enabled her to achieve an enviable level of academic expertise in her field of study and to produce academic publications characterised by their multifaceted approach and, at the same time, the consistency of the issues addressed, depth of analysis, the multi-layered nature of the results and the generation of original contributions. In this regard, it is worth noting the exceptionally strong empirical basis and justification of her publications, as well as the complex of methods she applies in conducting her empirical research. All the topics mentioned above have been analysed on the basis of specific empirical studies, whilst also drawing on comparisons with the situation in other countries, such as Portugal and Romania, which has enabled the study to arrive at internationally significant and recognised findings.

A key feature of Assistant Professor Dr. Vladislava Lendzhova's academic work is her exceptionally active participation in various academic forums, at which she presents

her research findings – over the past six years (from 2020 to the present), she has delivered 11 presentations at national and international academic forums in Bulgaria, Poland, Belgium, North Macedonia, the USA, India, Italy, Australia and Portugal. At the same time, she has been a member of scientific and organizing committees at five international conferences, and at three of these she has also been the moderator of scientific sessions.

When discussing the academic work of Assistant Professor Dr. Vladislava Lendzhova, one cannot fail to mention her work as an editor – she was a guest editor for special issues of the journals “Societies” and “Postmodernism Problems”.

It can certainly be said that Vladislava Lendzhova’s overall academic work achieves a balance between theoretical and applied research. She has participated in numerous research projects with international and national funding, the results and empirical studies of which form the basis for her scientific findings and contributions. In total, Dr. Lendzhova has participated in 8 projects funded by national and international programmes and institutions such as the Interreg Danube Region Programme, Norway Grants, Erasmus+, the Dutch Ministry of Foreign Affairs, the Scientific Research Fund and the Ministry of Education and Science of Bulgaria – as well as in four COST Actions.

Dr. Vladislava Lendzhova is also an active member of several international organisations, which is a clear recognition of her expertise: the European Sociological Association (ESA), the Rural Sociological Society (RSS), the International Society for Child Indicators (ISCI, Israel) and the European Rural Pact (European Commission). She is a member and co-founder of the European Rural Youth Observatory (EURYO, Portugal).

The educational activity of the candidate

The teaching and lecturing activities of Assistant Professor Dr. Vladislava Lendzhova are also very intensive and successfully complement her research and applied research work, whilst meeting the requirements of Article 80, Article 81, paragraphs 2 and 3, and Article 84, paragraph 2, of the Internal Regulations for the Development of Academic Staff at SWU ‘Neofit Rilski’. Dr. Lendzhova currently teaches courses in Ethnosociology in both Bulgarian and English, Sociology of Social Regulators, and Sociology of Youth (based on a syllabus she has recently developed). Her teaching activities are further complemented by the seminars she leads on the History of Sociology,

Political Ideas and Institutions, Sociology of Education in Bulgarian and English, Sociology of Communication and Sociology of Religion. Dr. Lendzhova's teaching is characterised by the introduction of innovative, interactive and research-oriented teaching methods, which she has developed and refined through her participation in specialised international training programmes. In this regard, Dr. Vladislava Lendzhova runs a specialised seminar on 'Education of the Future', aimed at young people, during which she applies foresight and interactive teaching methods to encourage students to develop critical and analytical thinking, as well as skills for collaboratively formulating ideas and solutions. Assistant Professor Dr. Vladislava Lendzhova's active teaching work is further evidence of her prominence in the academic research community, not only as a researcher but also as a lecturer.

Assessment of the candidate's publications' contributions

As the most general contribution of Assistant Professor Dr. Vladislava Lendzhova's work, I would identify the *sociological approach* to the problems of integrating young people – and in particular NEETs – into society and the labour market, as it is precisely this sociological approach that enables her to highlight the impact of the various levels of social life – individual (microsystem), group (mesosystem), institutional (exosystem) and societal (macrosystem) – on the integration of NEETs. It is precisely on the basis of the sociological approach that the *complex nature of the NEET phenomenon* is substantiated in its social, institutional, educational and territorial dimensions, as well as with regard to the various youth subgroups – young people from rural areas, young women, the long-term economically inactive young people and other vulnerable young people.

By applying a sociological approach, Dr. Lendzhova succeeds in substantiating the *specific nature of the NEET phenomenon in a number of particular societies – those with high levels of young NEETs from peripheral and rural regions* – and the examples and data from various countries that she presents, both in her monograph as well as in her other publications, represent a *genuine contribution, on the one hand, to the empirical database of sociology, and on the other hand to the theoretical model of the NEET phenomenon that she develops, along with its local, national and international aspects and dimensions.*

Dr. Lendzhova's contributions to the *development of specific policy proposals deserve special mention, including service models and interventions targeting NEETs, and*

social innovations for the transition from non-participation to active social, educational and economic integration at local and transnational levels, which lends her contributions concrete practical value and significance, as well as an international dimension.

We cannot overlook the significance of the set of factors she has identified – digital skills, digital media literacy, the virtualization of communication, digital inclusion, changes in educational practices, (unequal) access to technology and digital resources, which influence young people's socialization, educational and career pathways, their civic participation and social integration, and the proposed approaches for a more effective use of digital, mobile and distance learning to overcome educational inequalities, and the use of digital technologies to support high-quality and inclusive education for disadvantaged learners.

I would particularly like to highlight the significant contribution made by the *Bulgarian model for the integration of Bulgarian Muslims*, developed by Dr. Lendzhova, and her argument that *it could serve as a basis for developing a new and effective model for the integration of minority groups in other European societies* as well.

In outlining the candidate's achievements and contributions, one cannot fail to note the exceptional relevance of the topics and issues explored in Dr. Lendzhova's publications, which is indisputable evidence that her research is not only of great scientific and theoretical significance, but also has specific practical significance and value, meeting the specific needs of contemporary practice.

In conclusion, I would say that the statement on Dr. Lendzhova's contributions accurately sets out and truthfully reflects her scientific contributions and achievements.

Determining the candidate's contribution to collective publications

In collective works, Dr. Vladislava Lendzhova's contributions are identified by her name, and the candidate's documents are accompanied by contribution statements for all collective publications, which specifically set out her contribution.

Impact of the candidate's scientific publications in our and foreign literature

The statement on Dr. Lendzhova's citations serves as evidence of her visibility and presence as a researcher within the academic community, once again highlighting her broad international recognition. According to the information provided, Vladislava

Lendzhova is participating in the competition with 48 citations, which earn her a total of 695 points, well above the required minimum of 50 points.

Critical remarks

I would say that I have not so much critical comments on the substance, but rather a question and a suggestion for the candidate. The author's concept of NEETs provides a very comprehensive and complex overview of the various factors and causes underlying the NEET phenomenon. However, what I find lacking is an analysis of existing cultural attitudes and practices within the family, which very often contribute to the emergence and persistence of this phenomenon. In her analysis, Dr. Lendzhova emphasizes the economic instability of the family, with poverty identified as a key risk factor at the group level for children from such families ending up in the NEET group. However, she overlooks another very important factor – what happens in high- or middle-income families, and not only in them, because sometimes this is not a question of income at all, but of cultural attitudes within the family. I am referring to the prevailing view that parents are obliged to look after their children, even when they have reached the age of majority and can take charge of their own lives. For this reason, parents very often continue to support their adult children, even when this requires a great effort and sacrifice on their part, thereby depriving them of the incentive to take the initiative and seek employment. This aspect of socio-psychological relationships within the family is very important and deserves to be explored as a key factor contributing to the NEET phenomenon in our country, particularly as research conducted over the past year has unequivocally confirmed its significance as a cause of the NEET phenomenon amongst young people.

Personal impressions

I know Dr. Lendzhova from our work together in the COST Action. My impression of her is that she is a serious, conscientious and responsible researcher.

Conclusion

Everything said so far regarding the overall academic, research and teaching activities of Assistant Professor Dr. Vladislava Lendzhova stands as indisputable proof of the quality of her work and of her visibility and presence as a researcher and scholar in the

Bulgarian and international academic community. She fully meets the minimum national requirements for the academic position of Associate Professor in the professional field 3.1. Sociology, Anthropology and Cultural Studies. **I am therefore firmly convinced that she deserves to be appointed to this position, and I propose that the esteemed Academic Council of SWU 'Neofit Rilski' supports her appointment.**

30.08.2026

Prof. DSc Albena Nakova